

לחברי לשכת הממונים על הבטיחות (ע"ר), מקצועניים זה אנחנו

אין לנו כאנשי מקצוע ששואפים ללמוד, להשתלם ולהיות טובים ומקצועיים יותר, "כלי" טוב יותר מאשר פסקי דין והכרעות דין, על מנת ללמוד ולהפנים מה בית המשפט מצפה מאיתנו כאנשי מקצוע וליישם לקחים מכשלים ושגיאות של אנשי מקצוע אחרים בעבר אשר בית המשפט דן בעניינם.

מקריאת פסקי דין, אנחנו יכולים לשאוב ידע רב מאד לאחר הניתוח שעושה בית המשפט עם כל מקרה ומקרה וללמוד כיצד בית המשפט מיישם הלכה למעשה את דברי החקיקה, הלכות שונות ויוצק תוכן משפטי ומעשי על המקרה שלפניו.

ה"שפה" המשפטית הינה "שפה" מורכבת, שונה מכל "שפה" אחרת, אדם שלא בקיא בתורת המשפט, לא תמיד יוכל להבין את הניתוחים המשפטיים, האיזונים ושימוש בכלים משפטיים שונים כפי שעושה בית המשפט בניתוח כל מקרה ומקרה כפי שבא לידי ביטוי בפסקי הדין ולכן, בפסק דין זה כמו בשאר פסקי הדין העולים באתר "לשכת הממונים" מעת לעת לטובת החברים, גרעתי חלקים משפטיים שעלולים לבלבל את הקורא ואינם מענייניו, הדגשתי את הנדרש והוספתי הערות על פי מיטב הבנתי ולטובת הקורא.

בפסק דין זה המצורף, דן בית המשפט באחריות מנהל המפעל ונאמן הבטיחות לתאונת עבודה בה נהרג מנהל קו ייצור.

יש לקרוא פסק דין זה בראייה ביקורתית, להבין היטב את דברי וציפיות בית המשפט מאנשי הניהול ו/או אנשי המקצוע המעורבים באירוע, להפיק לקחים, ללמוד וליישם את המסקנות למניעת תאונות ו/או כשלים דומים בעתיד.

טוב יעשה הקורא, במידה וישתף את אנשי הניהול ו/או המקצוע סביבו בארגון, במסקנות מתוך פסקי הדין, באחריות ובסמכויות כפי שעולה בפסקי הדין.

בהצלחה

אייל פלטק, עו"ד

Platek.adv@gmail.com

כל הזכויות שמורות : אייל פלטק, עו"ד / "נבו" הוצאה לאור

בתי המשפט

פ 002414/00		בית משפט השלום אשדוד	
07/07/03	תא ריך:	סגן הנשיא כב' השופט שי' חמדני	ב פני:

המאשימה	מדינת ישראל	בעניין:
	ע"י ב"כ עו"ד מאושר	
	נ ג ד	
הנאשמים	1. זנו יוסף	
	2. סרוסי חיים	
	ע"י ב"כ עו"ד רפפורט צבי	

הכרעת דין

1. הנאשם 1, הינו מנהל מפעל "אשטרום אשדוד בע"מ" (להלן: "המפעל"), המייצר אלמנטים טרומיים לבנייה.

הנאשם 2 היה, בזמן הרלבנטי, נאמן בטיחות במפעל.

**העובד שנהרג
בתאונת עבודה**

ביום 21/2/96 בשעה 11:30 לערך, בקו יצור ב' במפעל, עסקו פועלים בהעברת חבילת 18 רשתות ברזל במשקל של כ- 600 ק"ג, (להלן: "חבילת הרשתות") מהמקום בו הונחו למקום אחר, לפי בקשת מנהל קו היצור, **משה חדד ז"ל** (להלן: "המנוח"). חבילת הרשתות נראית בתמונה מס' 3 בת/4.

לשם העברת חבילת הרשתות, נעזרו הפועלים במנוף עגורן (להלן: "העגורן"), הנראה בתמונה מס' 1 בת/4. מי שהפעיל את העגורן הוא ע"ת 6, בוריס טורצין (להלן: "המנופאי").

חבילת הרשתות נקשרה למענב העגורן בעל שני ענפים, הנראים בתמונה מס' 2 בת/4. הקשירה היתה ל- 2 לולאות נגדיות באלכסון (להלן: "הלולאות"), כשחבילת הרשתות הורמה בצורה אופקית.

את קשירת הלולאות ביצעו 2 עובדי המפעל, שהועסקו כקושרים, ע"ת 7, עופר וענונו (להלן: "וענונו"), שקשר בלולאה אחת וקושר נוסף בשם הרצל לוסקי, שקשר את הלולאה הנגדית (להלן: "לוסקי"). לוסקי, שאמור היה להעיד, לא אותר ולא העיד, וענונו ולוסקי יכוננו להלן גם "הקושרים".

2. בשלב הורדת חבילת הרשתות, כשהיא היתה בגובה של כ- 2 מ' מהאדמה, נפתחה לפתע אחת הלולאות, החבילה, שנשארה תלויה על לולאה אחת, יצרה תנועת מטוטלת אופקית ובתוך כך, פגעה במנוח, שעמד מתחת לחבילה.

המנוח, שנפגע בראשו, נפל ומת (להלן: "התאונה").

3. ת/11, הוא חוות דעת המכון לרפואה משפטית, שבדק, בדיקה חיצונית, את גופת המנוח. מאחר שלא בוצע ניתוח שלאחר המוות, לא נקבעה סיבת המוות.

ע"פ העדויות של העובדים, שראו את הארוע ושל הצוות הרפואי שטיפל במנוח, וקבע את מותו של המנוח, בו במקום, (ע"ת 5, ד"ר זורי גולוביצקי, רופא נט"ן, שהוזעק למקום התאונה, וחתום על דו"ח הנט"ן, ת/18, והודעת הפטירה, ת/19), אני קובע, שמותו של המנוח נגרם כתוצאה מהתאונה.

אין משמעות כלשהי לקביעה, אם המוות נגרם כתוצאה מפגיעה ישירה של חבילת הרשתות בראשו של המנוח, שגרמה למותו, או שהחבילה פגעה בגופו, הפילה אותו ארצה ובנפילתו, נחבט ראשו ארצה וכתוצאה מהחבטה, נגרם מותו.

4. ע"פ סעיף 8 לכתב האישום, מותו של המנוח נגרם, בשל רשלנותם של הנאשמים, שהתבטאה, בין היתר, בכך:

אישום של עבירה פלילית של בעל המפעל

"הנאשם מס' 1:

א. שהעסיק שני פועלים כעניינים ואתנים מבלי שהוסמכו לכך ע"י רשות ההסמכה.

אישום של עבירה פלילית של נאמן הבטיחות

הנאשם מס' 2:

ב. שלא וידא, בתוקף תפקידו כאחראי בטיחות, כי הפועלים הוסמכו ע"י רשות ההסמכה לתפקיד בו שימשו במפעל.

עבירות פליליות משותפות של בעל המפעל ושל

נאמו הבטיחות במפעל

הנאשמים מס' 1 ומס' 2:

א. שלא מסרו לפועלים מידע בדבר סיכוני הבטיחות הקיימים במקום העבודה והנובעים מאופי תפקידם ומאופי השימוש בציוד או מתהליך היצור או מכל סיבה אחרת ובדבר ההגנה מפני סיכונים אלה.

ב. שלא קיימו הדרכות שוטפות בנושאי בטיחות בעבודה במפעל ולא ניהלו פנקס הדרכות מסודר.

ג. שלא תדרכו את הפועלים באשר לדרך בחירת אבזר ההרמה המתאים לכל מטען ומטען.

ד. שלא תדרכו את הפועלים באשר לדרך הבטוחה לקשירת מטען ל- 4 לולאות למענב העגורן.

ה. שהתירו ביודעין המשך העבודה במפעל גם כשהפועלים לא חבשו כובעי מגן.

ו. שלא נהגו כפי שמנהל מפעל וקצין בטיחות סבירים היו נוהגים בנסיבות העניין".

לנאשם 1, מיוחס גם ראש רשלנות נוסף, בכך שהעסיק את ועונו ואת לוסקי, כעניינים ואתתים בלי שהוסמכו לכך ע"י רשות ההסמכה.

גם לנאשם 2 מיוחס ראש רשלנות נוסף, בכך שלא וידא, בתוקף תפקידו כאחראי בטיחות, כי הקושרים הוסמכו ע"י רשות ההסמכה לתפקיד בו שימשו במפעל.

אחראי בטיחות = נאמן בטיחות

ע"ת 8, המהנדס מתי רביבי, שהוזמן כעד הזמה ונחקר על חוות דעתו, ת/24 (להלן: "המומחה מטעם התביעה", או "המהנדס רביבי").

ע"ה 6, המהנדס ד"ר אלעזר איל ביקלס (להלן: "המומחה מטעם ההגנה" או "ד"ר ביקלס"), שנחקר על חוות דעתו, נ/16 ו- נ/17.

לגבי הדרכת בטיחות בעבודה אמר המנופאי, בעמוד 50 -

"לא קיבלתי לא חתמתי ולא היו בחינות. אחרי התאונה היו לימוד למדתי את השיעורים והיו בחינות וכל מה שצריך".

בעמוד 51 חזר ואמר העד, כי לפני התאונה לא קיבל תדריך בטיחות, רק אחרי התאונה. הוא גם אמר שלא הסבירו לו את העבודה (עמוד 54).

באשר לקשירה עם חוטי הברזל - הלולאות - אמר העד בעמוד 56 בשורה 5 -
"לעולם לא עבדתי עם החוטים, כמה משקל מחזיק החוט".

גם עד זה אמר, כי המנוח עבד בלי כובע מגן (עמוד 50).

9. ועונו אמר בעדותו, כי התאונה קרתה, כאשר אחת הלולאות השתחררה, כנראה בשל העובדה שלא היה ליפוף חזק ונפתח מהמשקל (עמוד 68).

ועונו אמר גם, כי לא הייתה לו תעודת אתת (עמוד 63) וכי לא קיבל הדרכה כקושר.
עד זה אמר גם, כי תמיד קשרו רשתות קטנות ב-2 פינות, ואחרי התאונה אמרו שצריך לקשור ב-4 פינות, כשלפני זה אף אחד לא העיר (עמוד 69).

גם ועונו אמר, כי אף אחד לא חבש כובע מגן, אע"פ שחתמו על כובעים (עמוד 69) וכי גם המנוח לא הלך עם כובע מגן (עמוד 76).

תוצאות חקירת התאונה ע"י מפקח עבודה

10. המפקח הגיע למקום התאונה כ-3 שעות לאחר התאונה, גבה עדויות וקבע ממצאים. בחוות דעתו ת/1 מפורטים ממצאים ומסקנות.

בין יתר הממצאים, עבודתם של ועונו ולוסקי כעניינים, ללא סמכות כאתתים, כשהודרכו "תוך כדי עבודה, באופן כללי בשיטות קשירת מטענים לעגורן".

עוד קבע המפקח בממצאיו, כי התאונה ארעה, כשאחת מהלולאות נפתחה וכי המנוח נפגע כשהיה ללא כובע מגן.

בחוות דעתו של המפקח 2 דפי מסקנות. בדף הראשון החתום ע"י המפקח נכתב -

מסקנות חקירת התאונה ע"י מפקח עבודה

"מסקנות:

1. התאונה היא תוצאה מהתנתקות בצד אחד של חבילת רשתות ברזל אשר פגע במנהל עבודה מר משה חדד ז"ל.

2. ההתנתקות אירעה עקב פתיחת הלולאה ששימשה לקשירת הרשתות בינהן בלבד ולא היתה מיועדת לשמש כאזן הרמה.

3. קשירת החבילה לאונקל העגורן ע"י עניינים הלא מיומנים תרמה להתרחשות התאונה."

בדף השני החתום ע"י מר ליסינגר, המפקח האזורי הממונה עליו - נכתב -

מסקנות חקירת התאונה ע"י מפקח ממונה

"מסקנות"

1. התאונה היא תוצאה מהתנתקות בצד אחד של חבילת רשתות ברזל אשר פגע במנהל עבודה מר משה חדד ז"ל.
 2. ההתנתקות אירעה עקב פתיחת הלולאה העשויה חוט בקוטר 6 מ"מ שקצוותיו שזורים ומיועד לקשירת הרשתות ביניהם בלבד. חוט קשירה זה לא נחשב כאביזר הרמה, אינו מחושב ואינו מיועד לכך ולכן השימוש בו לצורך הרמה אסור.
 3. קשירת החבילה כפי שהיתה במקרה שלפנינו, לא בטיחותית ומאפשרת התנתקות המטען מאונקל העגורן.
 4. הקשירה חייבת להיות בצורה המונעת התנתקות מסוג זה, כגון שימוש בשני מענבים החובקים את חבילת הרשתות.
4. קשירת החבילה לאונקל העגורן ע"י עניבנים הלא מיומנים תרמה להתרחשות התאונה.

לדברי המפקח, אין סתירה ואין שוני בין המסקנות.

לדבריו, בהתייעצות עם הממונים עליו, הורחבו המסקנות הראשונות, כשהמסקנות השניות יותר רחבות ויותר נכונות (עמוד 15).

לדעת המפקח, הלולאות היו מאולתרות, בלי שבדוק מוסמך קבע את כשירותן לשמש אביזר הרמה.

"אני לא מצפה שיבדוק כל קשירה, אבל כמנהל המפעל, הוא חייב למסור ידע והדרכה ולשלוח לקורסים אם יש צורך שכל האתתים צריכים להיות מוסמכים על פי חוק".

11. הנאשם 1 מכחיש, כי הייתה התרשלות כלשהי מצידו. לטענתו, הוא דאג לתכניות בטיחות, שהוכנו ע"י אנשי המוסד לבטיחות וגהות וזכו לאישור המפקחת מירה זלינגר ממשרד העבודה, המוצג נ/10. לטענת הנאשם 1, ניתנו הדרכות לעובדים בנושא הבטיחות, חולקו כובעי מגן לעובדים והעיר לכל מי שלא חבש כובע מגן.

לדבריו, גם המנוח חבש כובע מגן בכל זמן שראה אותו. זאת ועוד, העובדים הוחתמו על התחייבות לחבש כובעי מגן, כדוגמת ועונו ולוסקי, המוצגים ת/13 ו-ת/14.

לטענת הנאשם 1, לא היה צורך באתתים ובעניבנים, שכן לא קשרו דבר, אלא רק השחילו את אונקל העגורן ללולאה, כשחבילת הרשתות מגיעה מהיצרן עם לולאות להרמה ומסתמך על מכתבי היצרן, המוצגים נ/11-נ/12.

לדבריו, שדה הראיה של המנופאי טוב יותר מכולם ולא צריך אתת (מוצג 9).

עוד טוען הנאשם 1, כי העובדים הספציפיים, ועונו ולוסקי, קיבלו הדרכה בעבודתם כקושרים, מקושר ותיק ומנוסה, רפי חביב ז"ל, שנפטר בינתיים, ומהמנופאי הקודם וממנהלי קווי היצור.

לטענת הנאשם 1, גם המנופאי, שהוא איש מקצוע, כמי שהוסמך כעגורנאי, קיבל הדרכה והסברים מהמנופאי הקודם, שנעזר גם בתרגום וגם בהדרכה של מנהל התחזוקה, ע"ה 2, מר ברקוביץ.

לטענת הנאשם 1, בכל מצב של הרמה אופקית של מטען, התבצעה ההרמה ב-4 נקודות וכך צריכים היו לקשור גם הפעם.

ובעמוד 90 בשורה 1 אומר הוא -

"לפי דעתי המקצועית והנסיון שלי ויש לי נסיון די רב בנושא הזה, אילו היו מרימים ב-4 נקודות חבל לי להגיד היה נמנע האסון".

12. לטענת הנאשם 2, הוא לא היה קצין בטיחות, כפי שנטען בכתב האישום, אלא **נאמן בטיחות**. לטענתו, עבר קורס קצר של 8 שעות, בשנת '88, לעומת קורס של יותר מ-300 שעות, שעובר מי שמתמנה כממונה על הבטיחות.

לטענת הנאשם 2, תפקידו הראשי במפעל היה בעבודות אדמיניסטרטיביות, בשליחויות שונות מחוץ למפעל ובהסעות, כאשר מינויו **כנאמן בטיחות** היה משני, להתריע בפני סכנות ולהעיר במקרה שנתקל במפגעי בטיחות, או רואה עובדים שלא חובשים כובעי מגן. לדבריו, נושא הקושרים לא היה בתחום אחריותו, לא למד נושא זה ולא התעסק בו.

לדברי הנאשם 2, "לטובת הבטיחות" יש "לקשור ב-4 פינות" (עמוד 128 שורה 17).

עוד אמר הנאשם 2, כי הקושרים לא צריכים לעבור קורס וכי הם מקבלים הדרכה ממנהל העבודה, כשהמנופאי אחראי ישירות לקושרים (עמוד 124).

לדבריו, ועונוו שיקר, כשאמר שהרימו ב-2 נקודות ולא העירו לו על כך.

הנאשם 2 אמר גם, כי המפעל הסתמך על הקשירה של היצרן ב-100% וכי לא היו בדיקות משלהם.

13. ע"ה 2, מר אהרן ברקוביץ, מנהל התחזוקה במפעל, אמר כי המנופאי הגיע עם תעודה מרוסיה והוא, העד, עלה למנוף לבדוק אותו, אם הוא יודע לעבוד והוא היה בסדר. לדבריו, הוא לא העביר קורס במפעל למנופאי, כי הוא בא עם תעודה.

14. ע"ה 3, מר יצחק חי, העיד כי ראה את המנוח כ-5 דקות לפני התאונה, במסגריה אותה הוא מנהל, והוא היה חבוש כובע מגן. לדבריו, כולם במפעל עם כובעי מגן ומי שלא הולך עם כובע מגן, מקבל הערות.

15. ע"ה 4, מר משה אפללו, מנהל עבודה במפעל עד שנת '95, העיד כי המנוח היה הולך כל הזמן עם כובע מגן.

עוד אמר העד, כי הנאשם 1 הסתובב בשטח כל יום והעיר הערות. מי שהיה בלי כובע, נקרא לבירור ואפילו קיבל מכתבי אזהרה.

16. המומחה מטעם ההגנה, פירט בחוות דעת מקיפה, את דעתו, באשר לתאונה ולרשלנות המיוחסת לנאשמים.

לדעתו, במקרה זה לא היה צורך באתגרים, שכן המנופאי רואה בעצמו ואינו זקוק לאתגרים. לדעתו, רק במקרה שהמנופאי לא יכול לראות, הוא נזקק לאתגרים.

לדעת המומחה מטעם ההגנה, הלולאה במקרה דנן, אינה אביזר הרמה, אלא אמצעי הרמה, שהוא חלק מהמטען המגיע מהיצרן ואם הוא כשל, האחראיות היא על היצרן ולא על הנאשמים, או על המפעל.

אומר הוא בעמוד 145 בשורה 15 -

"הקשירות באות מהמפעל, הם קשורים, הוא לא יכול לדעת דבר, הדבר היחידי, כשמרימים לפעמים זה עלול להפתח, זה לא קורה, לא צריך שזה יקרה, זה ליקוי במוצר ולא ליקוי בטיחות של המפעל, כך אני חושב".

לדעת ד"ר ביקלס, הכבל נשמט מהעומס וגם אם היו מרימים ב-4 נקודות, המטען היה מתהפך (עמוד 147).

גם לדעת המומחה מטעם ההגנה, ההתנתקות ארעה עקב פתיחת הלולאה (עמוד 150).

בעמוד 150 בשורה 13 נשאל המומחה והשיב -

"ש. אני טוען שאביזר ההרמה, הלולאות זה פרוביזורי, ולא עבר בדיקה ולא תקני?
ת. נכון, לכן לך אל מי שעשה את זה נכון."

ובעמוד 152 בשורה 5 אישר המומחה -

"הליפוף לא היה ליפוף לעצם הענין הליפוף תמיד יותר חזק מהמוט עצמו".

לציין, כי מומחה ההגנה לא ראה את הלולאה שנפתחה - המוצג ת/17, אלא רק בזמן עדותו בביהמ"ש.

17. בחווה"ד ת/24 של המומחה מטעם התביעה, שהיא חוו"ד להזמה, משיב המומחה לשאלות שנשאל ע"י התובע, בין היתר, על בסיס חוות דעתו של המומחה מטעם ההגנה.

לדעת המומחה מטעם התביעה, אביזר הרמה אינו חלק מהמוצר ואם הוא כזה, צריך להיות לו מפרט טכני.

גם לדבריו, במקרה דנן הלולאות בחבילת הרשתות היו להידוק החבילות ולא לאביזר הרמה. ולדעתו, אם אמצעי כזה היה משמש כאביזר הרמה, צריך היה אישור של בודק מוסמך.

לדעת מר רביבי, "מה שגרם לתאונה זה שהלולאה נפתחה ולא נקרעה", לכן החישוב שבמוצגים נ/11 - נ/12 אינו רלבנטי.

לדעת מר רביבי, כשקושרים ב-4 נקודות ואחת נפתחת, ההסתברות שמישהו יפגע, הרבה יותר נמוכה (עמוד 168).

המומחה מטעם התביעה אמר גם, שהיה צורך באתת, גם אם המנופאי רואה, מפני שנדרשת זהירות כפולה (עוד 171).

לדבריו בעמוד 173 בשורה 1 -

"האנשים בשטח צריכים להניף רשתות באמצעות אביזרי הרמה ולא באמצעות לולאות מאולתרות".

18. לאחר שהתרשמתי מהעדים ולאחר שבחנתי את חומר הראיות ושקלתי את כל טענות ב"כ הצדדים בסיכומיהם, אני מקבל את גרסת עדי התביעה ודוחה את זו של עדי ההגנה.

שוכנעתי, כי במפעל לא קויימו כללי הבטיחות וגם לא הדרכות מספיקות וראויות, למילוי תנאי בטיחות, כשמדובר במפעל בו קיים פוטנציאל סיכון רב, בהתחשב במהות העבודה וכלי העבודה.

עוד אני קובע, כי העובדים במפעל הסתובבו בלי כובעי מגן, כולל המנוח עובר לתאונה, כפי שהעידו העדים שהיו לידו, בזמן התאונה, כריסטופר ווענונו, שגם הם לא חבשו כובע מגן. אין כל רבותא בעדות עדי ההגנה, שראו את המנוח כחצי שעה לפני התאונה, או שעה לפני התאונה. המועד הקובע הוא בזמן התאונה. בזמן התאונה אם המנוח היה חובש כובע מגן, לא מן הנמנע, שפגיעת חבילת הרשתות לא הייתה גורמת למותו, שכן המנוח נפגע בראשו, אם בפגיעה ישירה, של חבילת הרשתות, ואם תוך כדי הפלתו ארצה וחבטת ראשו בקרקע.

19. שוכנעתי גם, כי הרמת חבילת הרשתות על ידי העגורן, נעשתה בניגוד לתקנות הבטיחות בעבודה (עגורני צריח) תשנ"ז 1966 (להלן: "תקנות העגורן") כחלק ממחדלי הבטיחות במפעל.

בתקנה 51 לתקנות העגורן נקבע - (ההדגשות שלי ש. ח.)

“העמסת המטען בעגורן צריח תיעשה על ידי עגורן שנתקיימו בו שני אלה -

(1) הוא הודרך ומאומן בשיטות לקשירת מטענים אלתליים באונקל העגורן, בשימוש באביזרי הרמה ובכלי טעינה, ובכלל בהעמסת מטענים שנהוג להרימם בבניה, בבניה הנדסית ובמפעל למוצרי בטון, הכל לפי העניין;

(2) הוא מוסמך למתן איתות”.

במקרה דנן, מי שקשרו את חבילת הרשתות, לא הוסמכו כאתתים, לא אומנו בשיטות לקשירת מטענים ובשימוש באביזרי הרמה וגם לא הודרכו, הדרכה מספקת וראויה.

וענונו העיד, כאמור, שלא קיבל הסמכה ולא קיבל תידרוך ראוי. הוא העיד, שעובדים במפעל, מנופאי קודם וקושר ותיק ומנוסה הסבירו לו תוך כדי עבודה, כיצד לקשור, אלא שלא די בהדרכה, תוך כדי ניסיון בעבודה. כשמדובר בכללי בטיחות הנועדים להציל חיי אדם, אין מקום לפשרות ולקיצורי דרך.

לו היו הקושרים, במקרה זה וענונו ולוסקי, מיומנים דים, מוסמכים ומאומנים בשיטות קשירה, היו משתמשים באביזרי הרמה ראויים, שהיו מונעים את האסון.

במקרה זה, שימשה לולאה, שקשרה את חבילת הרשתות, שהגיעה מהיצרן, כאביזר הרמה ולולאה זו, שלא אושרה בתקנות להרמת המטען, כשלה בהרמה וגרמה לתאונה על תוצאותיה הקטלניות.

20. בהקשר זה, אני מקבל את עדותם של המפקח ושל המומחה מטעם התביעה ודוחה את זו של המומחה מטעם ההגנה.

המומחה מטעם ההגנה, ברוב להיטותו להגן על הנאשמים, התבצר בקביעה, שהלולאה הנ"ל הינה אביזר הרמה, שהגיע ממפעל היצרן, כחלק בלתי נפרד ממנו וקביעה זו הנחתה אותנו בחוות דעתו ובעדותו. בהמשך ישיר להנחתו זו של מומחה ההגנה, הוא העביר את הרשלנות ליצרן. כאמור, אינני מקבל זאת.

21. בכך לא תמו מחדלי העובדים. היה מחדל נוסף בעבודת הקשירה, בכך שקשרו את חבילת הרשתות ב - 2 נקודות בלבד במקום ב - 4 נקודות.

גם הנאשם, הודה בעדותו, שקשירה ב - 4 נקודות, הייתה מונעת את האסון, כשלדעתו, הקושרים התעצלו להחליף את כבל הרמה, בעל 2 הזרועות לכבל הרמה בעל 4 זרועות, שרק באמצעותו יכלו להרים ב - 4 נקודות.

מומחה ההגנה, בלהיטותו להגן על הנאשמים, בחר לחלוק בנקודה זו על הנאשם 1 ועל עדי התביעה.

אין כל ספק, שקשירה ב - 4 נקודות, כפי שצריך היה לקשור במקרה דנן, הייתה מונעת את האסון, שכן במקרה כזה, שחרור נקודה אחת מ - 4 נקודות, לא היה גורם לתנועת מטוטלת חזקה, שפגעה במנוח וגרמה למותו.

אם הקושרים, ועונו ולוסקי, היו עוברים הכשרה ראויה, אם הם היו מוסמכים כאתתים, היו מתוודעים לסיכון שבהרמה כזו, והיו נוקטים אמצעי זהירות ראויים, למנוע תאונה כזו, או סיכון חיי אדם.

אם הנאשם, היה דואג לפקח פיקוח נאות וסביר, על העובדים ועל הקושרים, שיבצעו פעולות נכונות וגם לא יתעצלו, כפי שטוען הנאשם 1, התאונה הקטלנית היתה נמנעת.

22. יש ממש בטענת הסניגור, כי אם הייתה רשלנות, במקרה זה, יש להאשים את החברה, בעלת המפעל וזו לא הואשמה, אולם אין בכך, כדי להפחית אחריותו של הנאשם 1, כמנהל המפעל, או להקהות את המחדלים החמורים, שהיו במקרה דנן.

לחברה אין חבות. אין לה מוח חושב, לא עיניים רואות ולא פה מדבר.

הנאשם 1, מנהל המפעל הוא המוח. הוא העיניים והפה, שיש לו מלוא הסמכויות, לראות, לחשוב ולפעול, כפי שמנהל מפעל מן הישוב היה פועל, כדי למנוע כשלים, כדי למנוע סיכון חיי אדם.

גם אם באופן כללי פעל הנאשם 1, בהזמנת תוכניות בטיחות והדרכות, הרי שבפועל, בשטח, היו מחדלים חמורים, כפי שראינו, הן בהדרכה ראויה, הן בהעלמת עין מהפרת הוראות בטיחות והן באי העסקת עובדים מיומנים ומוסמכים, שיבצעו את עבודות ההרמה, באמצעות אביזרים תקינים ובשיטות נכונות ובטוחות.

הנאשם 1 צריך היה לצפות, שמחדלים אלה, עלולים לגרום תאונות ולסכן את חיי העובדים, כפי שקרה, למרבה הצער במקרה זה.

אי לכך, אני מרשיעו בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.

החלטת בית המשפט על אחריות נאמן הבטיחות לתאונה

23. באשר לנאשם 2, נותר בליבי ספק, באשר לאחריותו במקרה דנן, ועל כן החלטתי לזכותו, מחמת הספק.

בכתב האישום, נטען כי הנאשם 2 היה קצין הבטיחות במפעל.

הוכח, כי הנאשם 2 היה רק נאמן בטיחות ולא קצין בטיחות. הוא עבר קורס של 8 שעות, לעומת ממונה על בטיחות, שמתמנה כל כולו לתפקיד זה ועובר קורס של 350 שעות.

לא שוכנעתי שבתפקידו זה, הוכשר הנאשם 2, כדי להבין ולעשות למניעת המחדלים נשוא תיק זה.

הוא מילא תפקידים אחרים ורק כשהיה פנוי, היה עליו להתריע, אם ראה חריגות בולטות מנוהלי בטיחות.

ספק אם בהכשרה כזו ובתפקיד משני זה, יש לצפות מהנאשם 2, להתריע בנושאים של הרמת מטענים, הכשרת אתתים וכיו"ב.

אשר על כן, החלטתי לזכות את הנאשם 2, מחמת הספק.

ניתן היום ז' בתמוז, תשס"ג (7 ביולי 2003) במעמד הצדדים

שופט: שמואל חמדני

הכרעת הדין הוקראה לצדדים.